

[Socialministeren.]

haft Udgifterne —, saa vil jeg dertil nøjes med at sige, at jeg har aldrig set noget Forslag, der omhandlede Refusion, som ikke gik tilbage i Tiden.

Hækkerup: Efter den højtærede Socialministers Imødegaelse af de Indvendinger og Betæneligheder, der fra forskellige Sider er fremført mod det foreliggende lille Lovforslag, kan jeg fatte mig i stor Korthed.

Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Krag, anførte to Tidspunkter, hvor Udgifterne til Hjælpekasserne var steget uforholdsmæssigt, nemlig 1921—22 og 1927—28, og det ærede Medlem gav en Forklaring paa denne store Stigning. Den Forklaring, det ærede Medlem gav, er imidlertid ikke rigtig. Det ærede Medlem udtalte, at naar Stigningen var blevet saa stor i 1921—22 var det som Følge af, at vi den Gang havde nogle store Arbejdskampe, og da havde Hjælpekassebestyrelserne — saaledes forstod jeg det ærede Medlem — ydet Hjælp af Hjælpekasserne til de strejkende eller dem, der var ude i Kamp. Dette skulde være Forklaringen paa, at Hjælpekasseudgifterne var steget saa meget i det Aar. Dette er ikke rigtigt.

Hjælpekassebestyrelserne, der jo er sammensat af Repræsentanter for de forskellige politiske Partier — og jeg fremhæver overfor denne som overfor andre Indvendinger, at i det praktiske Liv er de næsten altid enige —, har selvfølgelig ikke blandet sig i en Arbejdskamp, men Aarsagen til, at Hjælpekasseudgifterne steg i 1921—22, var, at en Del sociale Love, Dyrstidsforanstaltninger og lignende, den Gang blev ophævet af den daværende Venstregering. Da der fra Oppositionens Side blev udtalt Betænelighed ved, at disse sociale Love blev ophævet, henviste den daværende Indenrigsminister Sigurd Berg til, at Hjælpekasserne kunde træde hjælpende til og ved forskellige Foranstaltninger erstatte de ophævede Love. Det var det, Hjælpekasserne gjorde, og derfor fik de en forholdsvis stærk Forøgelse af Udgifterne i det Aar. Den næste Periode, det ærede Medlem omtalte, var 1927—28, men det ærede Medlem udtalte sig mindre sikkert om Aarsagen til Stigningen i denne Periode, idet han sagde, at det var jo muligt, den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelses Bortfald havde forårsaget Stigningen. Det er ikke alene muligt, det er helt sikkert; det fremgaar jo klart baade af de Besvarelser, der er givet af Kommunerne paa Fore-

spørgsel, og ogsaa af, at Hjælpekasseudgifterne i den sidste Halvdel af Finansaaret 1927—28 var ganske særligt store — i dette Halvaar var den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bortfaldet. Det er den samme Forklaring, man maa give paa den store Stigning, der fandt Sted i Finansaaret 1928—29. Det ærede Medlem mente, at den Sag burde nærmere undersøges. Jeg kan oplyse, at for den lille Kommune, hvis Forhold jeg kender, stiller det sig saadan, at af de nogle og tredive Tusinde Kroner, som vi har udbetalt i Hjælpekassehjælp i Løbet af Finansaaret 1928—29, er de to Trediedele udbetalt som Følge af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelses Bortfald. Den ene Trediedel svarer paa det nærmeste til det normale Budget, saaledes som det var, saa længe vi havde den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, for Hjælpekassen i vor Kommune. Der kan altsaa ingen Tvivl være om Aarsagen til, at Udgifterne er steget i de Perioder, her er nævnt.

Maa jeg endelig sige, at jeg er ganske uenig med det ærede Medlem, naar han hævder, at der i Løbet af de sidste 15 Aar er ført en Agitation, som har bevirket, at Mentaliteten, naar det drejer sig om Modtagelse af offentlig Hjælp, er blevet forandret. Det er muligt, at Mentaliteten overfor Spørgsmaalet om den enkeltes Stilling til Samfundet er blevet forandret i de sidste femten Aar, men det er indenfor de Kredse, der skal modtage offentlig Hjælp, der er sket den mindste Forandring. Der skete en ubehagelig Forandring i Befolkningens Mentalitet under Krigsaarene og navnlig i de Aar, da store Dele af den danske Befolkning tjente overordentlig godt uden særlige Anstrengelser. Det var da det ærede Medlems Parti og dets Blade, der i høj Grad ophidsede imod de fattige, mod Arbejderne, mod dem, der ingen Del fik i den Gevinst, som tilfaldt Samfundet. Disse Krigsaar og den Agitation, der da blev ført, har præget sig saa uudsletteligt i mit Sind, at jeg ikke let tilgiver Venstre og Venstrepressen dens Stilling, ikke alene af økonomiske Hensyn, men ogsaa af Hensyn til Befolkningens Moral.

Til det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt vil jeg sige, at Spørgsmaalet om, hvilken Del af Hjælpekasseudgifterne der rettelig bør falde paa Staten, og hvilken Del der bør falde paa Kommunerne, ikke helt nemt kan opklares ved en Undersøgelse. Man kan vel gaa ud fra, idet der i Hjælpekassebestyrelserne er en vis Enstemmighed om Arbejdsformen og om den Hjælp, der